

A Fiatal Képzőművészek Stúdiója Egyesület archívumának gondozása, kutatása és a Stúdió történetének feldolgozása, különös tekintettel a nyolcvanas évekre

Röviden az **előzményekről**: 2013-ban a Stúdió archív anyagainak szisztematikus archiválásába kezdtem, melynek keretén belül először a Stúdió történetére nézve legfontosabb rendszerváltás előtti iratokat digitalizáltam. 2014-ben, az első Kállai ösztöndíjas évben kikutattam a Stúdió Galéria kiállítási kronológiáját és közzétettem minden olyan 1972-1989 közötti kiállításához tartozó dokumentum digitalizált változatát a studioarchivum.tumblr.com weboldalon, melyet ma a Stúdió őriz.

Ebben az évben folyamatosan frissítettem és új tartalommal töltöttem fel a weboldalt, elsődleges célom a **hiányok kiegészítése** volt. Ennek érdekében névre szóló emailt küldtem az egykori kiállítóknak, arra kérve őket, hogy a róluk szóló, már meglévő anyagokat bővítsék ki. A dokumentumokon (kiadvány, meghívó, sajtómegjelenés) túl fényképeket és írásos visszaemlékezést kértem a művészekről. A **személyre szóló felhívásnak** kézzelfogható eredménye lett, eddig több mint negyven művész küldött valamilyen anyagot a Stúdiós kiállításáról. Mindennek köszönhetően, míg tavaly ilyenkor a vizsgált időszak 265 kiállításából 208-nak volt aloldala, mostanra ez a szám 249-re emelkedett, azaz már csak 16 db olyan kiállítás van, melyről nem áll semmilyen dokumentum vagy információ a rendelkezésre. .

Az archiválási projekt második fázisaként ebben az évben a **Stúdió éves kiállításainak kutatására** helyeztem a hangsúlyt, így az 1958 és 1989 közötti éves kiállításokról szóló dokumentációt összegyűjtöttem és nemrég közzétettem az archív weboldalon. A vizsgált 32 év alatt 27 db éves kiállítás valósult meg (5 alkalommal elmaradt). Mind a 27 kiállításnak létrehoztam aloldalt, melyeken a kiállítások legfontosabb adatai szerepelnek: helyszín, időpont, rendező, megnyitószemély, előszó szerzője, katalógus tervezője, stb. A 27-ből jelenleg 23-hoz tartozó katalógust tudtam bedigitalizálni, a hiányzó katalógusok esetében pedig minden esetben megadtam, hogy melyik könyvtárban érhető el. Minden éves kiállítás oldalát a sajtómegjelenések időrendi felsorolásával zártam, mely a jövőben folyamatosan bővülni fog. A második ösztöndíjas év során is folyamatosan gyűjtöttem a Stúdió kiállításokról szóló **sajtómegjelenéseket**. Míg a tavalyi év során a Művészet és az Új Tükör című lapokat néztem át, addig idén az Élet és Irodalom és a Mozgó Világ vonatkozó számaiban megjelenő sajtót tettem közzé a weboldalon.

Az éves kiállítások katalógusainak és az időközben előkerült Stúdió Galéria kiadványoknak köszönhetően az **ISSUU oldalról elérhető kiadványok** száma a tavalyi 108-ról ebben az évben 170-re növekedett. Ezen a linken megtekinthető az összes eddig feltöltött dokumentum: issuu.com/studioarchivum

Az éves kiállítások anyagainak összegyűjtése során el is kezdtem feldolgozni azokat. **Háromrészes tanulmányorozatban** publikáltam észrevételeimet az Artmagazinban (2015/8: Hatvanas évek, 2015/9: Hetvenes évek, 2015/10: Nyolcvanas évek). Ennek előzményét az a 2014-es előadásom jelentette, melynek keretén belül fontos éves kiállításokat elevenítettem fel. Ekkor tapasztaltam először, hogy milyen sok érdekes, meg nem írt történet bontakozik ki néhány kiállítás háttérében. A háromrészes sorozat terjedelmi okoknál fogva csak ízelítőül szolgálhat három évtized éves kiállításairól, és ezáltal természetesen a hatvanas-hetvenes-nyolcvanas évek művészetéről is. De fontosnak tartottam megírni ezt így, ilyen formában, hogy legyen egy látható/publikált váza annak, ami most engem foglalkoztat, és melynek egyes részleteit a későbbiek folyamán ki tudom majd bontani. Ezek a tanulmányok nagyvonalakban bemutatják a legfontosabb éves kiállítások történetét, fotókkal, plakátokkal, kiadványokkal illusztrálva. Fontosnak tartottam, hogy elolvassa a korabeli sajtómegjelenéseket, tanulmányozva a kiállítások katalógusát, annak előszavát, a művészek listáját, a Stúdió Irattárában őrzött archív dokumentumokat, mindezt együttvéve adjak egy különleges perspektívából rálátást a kiállításokra. Sőt azok előzményeire és következményeire is. Szubjektív módon emeltem ki bizonyos aspektusokat, melyek mentén vizsgáltam az egyes éves kiállításokat. Volt ahol a korabeli sajtóban megjelent vélemények kerültek előtérbe, másutt a közgyűlési jegyzőkönyvekből vagy vezetőségi feljegyzésekből kibontakozó háttértörténetekre került inkább a hangsúly. Mindennek köszönhetően módomban nyílt áttekinteni és nagy léptékben bemutatni a Stúdió éves kiállítások rendszerváltás előtti történetét.

Zombori Mónika

Budapest, 2015. december 22.